

Verlenging definitieve erkenning Bosgroep Kempense Heuvelrug

De verlenging van de definitieve erkenning van de Bosgroep Kempense Heuvelrug voor de periode 2013-2018

Datum van goedkeuring	24 januari 2013
Volgnummer	2013 07
Coördinator + e-mailadres	Ignace Decancq, ignace.decancq@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Marleen Evenepoel
Administrateur-Generaal
Agentschap voor Natuur en Bos
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

Datum **24 januari 2013**

Uw referentie **BL-GSB/BG12-11369**

Onze referentie **02/L10/2013/98**

Betreft **De verlenging van de definitieve erkenning van de Bosgroep
Kempense Heuvelrug voor de periode 2013-2018**

Mevrouw de administrateur-generaal,

- [1] Bij het beoordelen van het door u voorgelegde dossier inzake de Bosgroep Kempische Heuvelrug, hanteert de Minaraad volgende elementen als referentiekader. Artikel 41bis §1 van het Bosdecreet schept de rechtsgrond voor de erkenning van bosgroepen. Daarin worden ook de twaalf doelstellingen voor bosgroepen omschreven. De definitieve erkenning van bosgroepen staat uitgewerkt in de artikelen 6 tot 10 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 betreffende de erkenning en de subsidiëring van bosgroepen (Bosgroepenbesluit). De aanvraag gebeurt op basis van een werkplan zoals voorzien in Bijlage II van het Bosgroepenbesluit.
- [2] De Bosgroep Kempense Heuvelrug vzw (BGKH) werd opgericht op 4 december 2001 en is daarmee de oudste bosgroep in Vlaanderen. Een eerste periode van definitieve erkenning (sinds 1 januari 2007) loopt af op 31 december 2012. Om de definitieve erkenning te verlengen, diende de BGKH een hererkenningaanvraag in bij het Agentschap voor Natuur en Bos voor de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2018. Conform art. 8 van het Bosgroepenbesluit legde het Agentschap de erkenningaanvraag en een globale beoordeling ter advisering voor aan de Minaraad op 28 november 2012. De adviestermijn bedraagt twee maanden.
- [3] In uitvoering van het Witboek Interne Staatshervorming (8 april 2011) zullen bosgroepen overgedragen worden aan de provincies. Volgens de Minaraad blijft de nood aan een eenduidig wettelijk kader bestaan dat bindend is voor de provincies en dat eenvormig zou worden toegepast door de onderscheiden provincies. Aan de bosgroepen moet er bovendien voldoende bestuurlijke onafhankelijkheid worden geboden, en moet de betrokkenheid

van de relevante middenveldgroepen gegarandeerd blijven of worden¹. In een later briefadvies over de toekomst van de regionale landschappen en bosgroepen kwam de Minaraad terug op deze overheveling. De Raad concludeerde toen dat het nodig zal zijn om zowel het Bosgroepenbesluit als het Bosdecreet (art 41bis e.v.) te wijzigen, om de voornemens van het Witboek Interne Staatshervorming inzake bosgroepen uit te voeren². Aangezien hier verder nog geen zekerheden over bestaan, bekijkt de Minaraad de voorliggende erkenningsaanvraag enkel op basis van enkele erkenningscriteria in het Bosgroepenbesluit.

- [4] Het werkingsgebied van de BGKH strekt zich uit over 41.404 ha, waarvan ongeveer 10.590 ha bebost is. Dit levert een **bebossingsgraad** op van 25,58%. Dit is vrij hoog t.o.v. het Vlaamse gemiddelde dat 10,8% bedraagt. Ongeveer 77% van de bossen is in privé handen. Dit komt *grosso modo* overeen met het Vlaamse gemiddelde dat volgens het ANB rond de 70% zou liggen.
- [5] De bosgroep telt 1.963 leden, waarvan 1.940 private boseigenaars (98,8%) en 23 openbare boseigenaars (1,2%). Samen beheren ze 6.271 ha bos, waarvan 3.430 ha privaat bos (54,7%) en 2.841 ha openbaar bos is (45,3%). Dit is een **penetratiegraad** van ca. 59,2%, wat bijna dubbel zo hoog is als het geschatte gemiddelde voor alle bosgroepen van 33,3%³. De jaarlijkse groei met 150 nieuwe leden wordt voor de komende werkjaren afgezwakt tot 100 nieuwe leden per jaar. De Minaraad vindt dit een realistisch streefdoel, maar deelt de mening van het ANB dat het BCKH een evenwicht moet vinden tussen het zoeken naar nieuwe leden en de kwaliteit van de dienstverlening.
- [6] De **gemiddelde oppervlakte** van de aangesloten domeinen bedraagt 3,19 ha (privaat: gemiddeld 1,77 ha, openbaar: 123,54 ha). De gemiddelde grootte van de private bossen ligt lager dan het landelijke gemiddelde (3,08 ha), terwijl de grootte van de publieke bossen een stuk hoger ligt dan het landelijke gemiddelde (77,54 ha)⁴. De grootste groep private eigenaars (1.517 leden) bezit een bos dat kleiner is dan 1 ha. Die groep heeft gemiddeld een domein van 0,39 ha groot. Op basis van deze gegevens

¹ Minaraad, Advies van 5 juli 2011 over het witboek interne staatshervorming, 2011|40, p.10-11.

² Minaraad, Advies van 21 juni 2012 over de toekomst van bosgroepen en regionale landschappen, 2012|40.

³ Minaraad, Ontwerpstudie "Evaluatie en verbetervoorstellen betreffende de instrumenten voor natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen", Deel III. De sectoren en/of groepen vs. IHD-maatregelen, 2012, p.30.

⁴ Minaraad, Ontwerpstudie "Evaluatie en verbetervoorstellen betreffende de instrumenten voor natuur- en bosbeleid in functie van instandhoudingsdoelstellingen", Deel III. De sectoren en/of groepen vs. IHD-maatregelen, 2012, p.29.

concludeert het ANB dat de bosgroep duidelijk inspanningen levert om ook de kleine boseigenaars te laten toetreden. Om nog meer tijd te kunnen investeren in de kleine private boseigenaars heeft de BGKH besloten om de omlooptijd voor de opvolging van de boscomplexen te verschuiven van zes naar acht jaar. De Minaraad staat achter deze aanpak.

- [7] Uit het beleidsplan voor de periode 2013-2018 blijkt dat de BGKH in de periode 2007-2012 twee uitgebreide **beheerplannen** (UBP) goedkeurde, die samen goed zijn voor 736 ha, en 17 beperkte beheerplannen (BBP), die goed zijn voor 322 ha. Volgens het ANB-verslag viel eind 2011 in totaal 831 ha van de bosgronden onder een UBP en 447 ha onder een BBP. De Minaraad vermoedt dat het de in 2012 goedgekeurde hectares mag meerekenen bij deze ANB-totalen die uit 2011 dateren en komt zo uit op 853 ha UBP en 456 ha BBP. In totaal worden zo 1.309 ha bos beheerd volgens de criteria die omschreven staan in de beheerplannen. Dit komt neer op 12,36% van de totale hoeveelheid bossen in het werkingsgebied van de BGKH (10.590 ha) of op 20,87% van de aangesloten bosterreinen (6.271 ha). Volgens het ANB vormt het in beheer brengen van nieuwe percelen en het bestendigen van de huidige dienstverlening aan de boseigenaars die de bosbeheerplannen aanvaardden, de grootste uitdaging voor de komende jaren. Daarom ondersteunt de Minaraad het voornemen van het ANB om de evolutie van de opmaak van de beheerplannen verder op te volgen.
- [8] Van de bosgroepen wordt verwacht dat ze veel aandacht besteden aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. In het werkingsgebied van de BGKH liggen een aantal bossen in **speciale beschermingszones**, voornamelijk in de gemeente Mol. Om hoeveel ha het juist gaat, wordt niet verduidelijkt in het aanvraagdossier of in de verschillende evaluatiedocumenten. De Minaraad vraagt hier in de toekomst aandacht aan te besteden in de verslaggeving en aan te duiden hoeveel ha speciale beschermingszone onder een UBP of BBP vallen.
- [9] Het ANB adviseert de verlenging van de **definitieve erkenning** van de Bosgroep Kempense Heuvelrug voor de werkingsperiode van 1 januari 2013 tot 31 december 2018 gunstig, mits enkele aandachtspunten voor de toekomst. De Minaraad sluit zich aan bij dit oordeel.
- [10] Het **ANB-verslag** is van goede kwaliteit en oriënteert zich duidelijk op de doelstellingen van art.41bis van het Bosdecreet. In navolging van eerdere Minaraad-adviezen⁵ vraagt de Minaraad meer aandacht voor het vergelijken van de bij de voorlopige erkenning vooropgestelde (cijfermatige) doe-

⁵ Minaraad, Advies van 16 december 2010 betreffende de definitieve erkenning van de bosgroep "Midden Oost-Vlaanderen", 2010|65; Minaraad, Advies van 17 december 2009 betreffende de definitieve erkenning van de bosgroep "Limburgse Duinen", 2009|36; Minaraad, Advies van 17 december 2009 betreffende de definitieve erkenning van de bosgroep "Antwerpen Noord", 2009|35.

len en de effectieve realisaties op het terrein. Hiervoor suggereert de Raad een overzichtstabel te maken waarin de doelen en resultaten voor de verschillende jaren met elkaar vergeleken worden. Een eerste oefening, door de Minaraad op basis van doorneming van het dossier, levert het volgende, zeer partiële, beeld op:

Bosgroep Kempense Heuvelrug	2007	2009	2010	2011	2012
Bedrag aan subsidiëring	159548	279,87	279.393	245.676	256.753
Aangroei aantal aangesloten leden (absoluut)					
Totaal aantal aangesloten leden	795				1.963
Aangroei bossen (in ha)					
Totaal aantal bossen (in ha)	3835,3				6.271
waarvoor bos onder UBP (in ha)	95			831	853
waarvoor bos onder BBP (in ha)	125			447	456
waarvan aantal reservaat (in ha)					
overige (in ha)					
Publiek/privaat ratio (aantal leden)					0,01
Publiek/privaat ratio (in ha)					0,83
% bos /totaal ha bosgroep					60
% leden/totaal aantal boseigenaars					21,81

Bij uitbreiding zou een jaarlijks schematisch overzicht van de stand van zaken van de werkzaamheden een duidelijker beeld kunnen opleveren over de evolutie dat een bosgroep doorheen de jaren kent. Een goede aanzet hiertoe is het overzicht dat het ANB in zijn verslag opnam over de toegekende subsidies. Deze aanpak mag ook voor de andere rubrieken – waar mogelijk – ingevoerd worden.

[11] De Minaraad keurde het briefadvies unaniem goed.

Hoogachtend

Bert De Wel

Voorzitter SAR Minaraad